

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 1 juli 2013

509/2013

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

Utfärdad i Nådendal den 28 juni 2013

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försvarsmakten (551/2007) 50 § 5 mom. och 52 §,
ändras 5 och 14 §, 15 § 1 mom., 24, 27—29 samt 44 §, av dem 14 § sådan den lyder i lag
1617/2009 och 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1617/2009, samt
fogas till lagen nya 27 a—27 c § som följer:

5 §

Militär utbildning

Försvarsmakten ger militär utbildning enligt vad som föreskrivs i värnpliktslagen (1438/2007) och i lagen om frivilligt försvar (556/2007). I fråga om militär utbildning vid Försvarshögskolan föreskrivs särskilt.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet eller en höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

Försvarsmakten har dock inte rätt att använda bostadshus eller gårdsplaner och trädgårdar i anslutning till dem, odlingsmark före skörden eller försöksfält inom jord- och skogsbruket.

I fråga om försvarsmaktens användning av fastigheter enligt 1 mom. ska det ingås en muntlig eller skriftlig överenskommelse med fastighetens ägare eller innehavare. Om en överenskommelse inte kan nås, får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheten.

Om försvarsmakten på en och samma gång behöver få ett vidsträckt område till sitt förfogande, där det finns ett betydande antal fastigheter eller fastigheter med ett betydande antal ägare eller innehavare, får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen besluta om användningen av fastigheterna. Beslutet får då delges genom offentlig delgivning enligt förvaltningslagen (434/2003).

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. Ändring i ett ersättningsbeslut och i ett beslut

som gäller användning av fastigheter får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Oavsett överklagande ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig

Om militära orsaker eller skyddandet av utomstående mot faror nödvändigtvis kräver det, får staben för en försvarsgren inom försvarsmakten eller försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen förbjuda obehöriga att röra sig på ett område eller en plats som försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelse av förbudet finns i strafflagen (39/1889).

24 §

Försvarsmaktens ledning och förvaltningsenheter

Bestämmelser om högsta befälet över försvarsmakten finns i grundlagen. I administrativt avseende lyder försvarsmakten under försvarsministeriet. Republikens president beslutar i militära kommandomål och i militära utnämningssärenden på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Försvarsmakten omfattar kommendören för försvarsmakten, huvudstaben, armén, marinen och flygvapnet samt militära inrättningar, garnisoner, truppförband och andra förvaltningsenheter samt landskapstrupper.

27 §

Försvarsgrenarna

Armén omfattar arméstaben, regionalbyråer, militära inrättningar och truppförband. Armén leds av kommendören för armén. Ett ärende som ska handläggas i arméstaben avgörs av kommendören för armén efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på armén avgörs dock av kommendören för armén. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i arméstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för armén.

Marinen omfattar marininstaben, militära inrättningar och truppförband. Marinen leds av kommendören för marinen. Ett ärende som ska handläggas i marininstaben avgörs av kommendören för marinen efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på marinen avgörs dock av kommendören för marinen. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i marininstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för marinen. Marininstaben styr och utövar tillsyn över den militära sjöfarten samt över åtgärderna för dess främjande och tryggnad.

Flygvapnet omfattar flygstaben, militära inrättningar och truppförband. Flygvapnet leds av kommendören för flygvapnet. Ett ärende som ska handläggas i flygstaben avgörs av kommendören för flygvapnet efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på flygvapnet avgörs dock av kommendören för flygvapnet. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden i flygstaben meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommendören för flygvapnet. I anslutning till flygstaben finns som militär luftfartsmyndighet den myndighetsenhet för militär luftfart som avses i luftfartslagen (1194/2009).

I förvaltningsärenden är arméstaben, ma-

rinstaben och flygstaben direkt underställda huvudstaben i frågor som gäller respektive ansvarsområde.

27 a §

Försvarshögskolan

Försvarshögskolan är en högskola som hör till försvarsmakten och som meddelar militärvetenskaplig undervisning. Närmare bestämmelser om Försvarshögskolans ställning, organisation och den undervisning och utbildning som ges där finns i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008).

27 b §

Försvarsmaktens logistikverk

Försvarsmaktens logistikverk är en militär inrättning som lyder under huvudstaben och som ansvarar för försvarsmaktens materieförvaltning, upphandling, ordnande av hälso- och sjukvård, miljöfrågor och förvaltning av lokaler. Verket omfattar staben för Försvarsmaktens logistikverk, militära inrättningar och andra förvaltningsenheter. Ett ärende som ska handläggas vid Försvarsmaktens logistikverk avgörs av direktören efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Ärenden som är betydelsefulla med tanke på logistikverket avgörs dock av direktören. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid Försvarsmaktens logistikverk meddelas i en arbetsordning, som fastställs av direktören för logistikverket.

27 c §

Regionalbyråer och garnisoner

Till vissa av arméns truppförband hör en eller flera regionalbyråer som har till uppgift att handlägga och avgöra ärenden som gäller värnplikt, frivillig militärtjänst för kvinnor och frivilligt försvar i enlighet med vad som särskilt föreskrivs. I dessa ärenden lyder regionalbyrån under arméstaben. Ett ovan av-

sett ärende som ska handläggas i en regionalbyrå avgörs av chefen för regionalbyrån efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ovan avsedda ärenden i en regionalbyrå meddelas i en arbetsordning, som fastställs av chefen för regionalbyrån.

Regionalbyråernas verksamhetsområden omfattar hela landet. Bestämmelser om regionalbyråernas namn, verksamhetsområden och organisation utfärdas genom förordning av statsrådet.

En garnison är en enhet som består av områden som försvarsmakten förfogar över och förvaltningsenheter som finns på dessa områden eller av delar av dessa förvaltningsenheter. Garnisonen har till uppgift att samordna och producera gemensamma tjänster för de enheter och militära mål som garnisonen omfattar. Förvaltningsärenden som ska handläggas i en garnison avgörs av garnisonschefen efter föredragning.

28 §

Lokalförvaltning och landskapstrupper

De militära inrättningarna och truppförbanden är försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndigheter. De militära inrättningarna och truppförbanden lyder under huvudstaben, arméstaben, marinstaben, flygstaben eller en militär inrättning enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §.

Ett förvaltningsärende som ska handläggas vid en lokal förvaltningsmyndighet avgörs av kommandören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten efter föredragning, om inte ärendet enligt vad som föreskrivs eller bestäms ska avgöras av någon annan myndighet eller tjänsteman. Närmare föreskrifter om handläggningen och avgörandet av ärenden vid den lokala förvaltningsmyndigheten meddelas i en arbetsordning, som fastställs av kommandören eller chefen för den lokala förvaltningsmyndigheten.

Landskapstrupperna är trupper som hör till försvarsmakten och som används regionalt eller lokalt. Landskapstrupperna lyder under militära inrättningar, regionalbyråer eller

truppförband enligt vad som beslutas om detta i enlighet med 29 §. Landskapstrupperna bildas av frivilliga värnpliktiga som hör till reserven och av andra frivilliga som har lämnat försvarsmakten en sådan förbindelse som avses i lagen om frivilligt försvar.

Landskapstrupper får användas i försvarsmaktens handräckningsuppdrag.

29 §

Beslut om sammansättning och ledningsförhållanden

Försvarsministeriet beslutar på förslag av kommendören för försvarsmakten eller huvudstaben

1) om placering av huvudstaben, staben för en försvarsgren, Försvarshögskolan, Försvarsmaktens logistikverk och regionalbyråerna samt om inrättande, indragning och placering av militära inrättningar, truppförband och andra enheter,

2) om sådana andra förändringar i sammansättningar och ledningsförhållanden som har stor betydelse med tanke på samhället, ekonomin eller personalen.

Kommendören för försvarsmakten har rätt att i övrigt besluta om detaljerade sammansättningar och ledningsförhållanden. Försvarsministeriet ska hållas underrättat om beredningen av dessa ärenden. Närmare bestämmelser om fördelningen av behörigheten mellan försvarsministeriet och kommendören för försvarsmakten får utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

Nådendal den 28 juni 2013

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Ändring i beslut som avses i 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.

Beslut om en sammansättning som utöver den sammansättning som avses i 1 och 2 mom. inrättas för en höjning av beredskapen och om ledningsförhållandena fattas som ett i denna lag avsett militärt kommandomål.

44 §

Anmälan för tjänstgöring

När störningssituationer som innebär hot mot samhällets vitala funktioner eller när undantagsförhållanden eller hot om undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) kräver det är en tjänsteman vid försvarsmakten på beordrande skyldig att inställa sig i tjänst även under semester eller tjänstledighet. När ett sådant hot eller sådan situation är uppenbar ska tjänstemannen utan dröjsmål kontakta sin tjänstgöringsplats. Ovan avsedda beordranden ges av den behöriga myndigheten inom försvarsmakten.

Bestämmelser om tjänstemäns skyldighet att vara i beredskap finns i 5 § 3 mom. i arbetstidslagen (605/1996) och bestämmelser om skyldigheten att utföra mertidsarbete eller övertidsarbete finns i 18 § 4 mom. i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Handläggningen av ärenden som har inletts före lagens ikraftträdande ska överföras till den behöriga myndigheten enligt denna lag.

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*